

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2017-01-26
Besvaras senast
2017-02-01 kl. 12.00

Till statsrådet Ann Linde (S)

2016/17:728 EKN:s kontroll av garantigivning vid vapenexportaffärer

Exportkreditnämnden (EKN) har regeringens uppdrag att främja svensk export och svenska företags internationalisering genom att försäkra exportföretag och banker mot risken att inte få betalt. Exportkrediter är viktiga för vapenaffärer. Mellan 2006 och 2015 gick i snitt 13 procent av EKN:s garantigivning till vapenexportaffärer. Vapenexporten utgjorde omkring 1 procent av den samlade svenska exporten under samma period.

I EKN:s uppdrag ingår att ta hänsyn till frågor om hållbarhet och ansvarsfullt företagande. Myndighetens regleringsbrev slår bland annat fast följande: ”Exportkreditnämnden ska därutöver bidra till en hållbar skuldsituation genom att följa OECD:s riktlinjer om hållbar långivning (Sustainable Lending). Vidare ska Exportkreditnämnden säkerställa att verksamheten bedrivs i enlighet med – samt informera om – OECD:s riktlinjer för multinationella företag, principerna i FN:s Global Compact samt FN:s principer för företag och mänskliga rättigheter. Exportkreditnämnden ska redovisa vilka insatser som vidtagits för att garantigivningen ska bidra till hållbara investeringar och minskad klimatpåverkan.”

Inspektionen för strategiska produkter (ISP) beslutar om tillstånd att exportera svenska vapen. Myndigheten utgår från ett regelverk som ofta kritiserats för att tillåta tveksamma affärer med diktaturer. I avsaknad av tydligare riktlinjer för EKN:s uppdrag lutar de sig mot ISP:s bedömning, trots att kraven för EKN:s garantigivning får anses betydligt hårdare. ISP:s bedömningar är inte heller offentliga. Staten bör kunna kräva transparens när det gäller exportkrediter och lån, och annars inte bevilja lån och krediter för vapenaffärer. Bedömningarna måste också vara offentliga för att följa FN:s vägledande principer.

Mot denna bakgrund vill jag fråga statsrådet Ann Linde:

Avser statsrådet att ta initiativ för att se till att EKN lever upp till kravet att ”säkerställa att verksamheten bedrivs i enlighet med – samt informera om – OECD:s riktlinjer för multinationella företag, principerna i FN:s Global Compact samt FN:s principer för företag och mänskliga rättigheter” när det gäller vapenexportaffärer?

.....
Hans Linde (V)

Överlämnas enligt uppdrag

Lisa Gunnfors